

Tájékoztató

**Füstgátló csappantyú, füstzsalu magyarországi forgalmazásáról,
beépítéséről**

**BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2014. augusztus 6.**

A füstgátló csappantyú, a füstzsalu, mint építési termék megfelelőségét, teljesítményét a 2013. július 1-i jogszabály módosítások tükrében az alábbiak szerint kell igazolni:

2013. július 1. előtt forgalmazott és beépített termék esetén a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Ttv.) 13. § (1) bekezdés alapján forgalomba hozni, forgalmazni, beépíteni csak megfelelőségi igazolással rendelkező építési terméket lehetett. A megfelelőségi igazolás részletes szabályait az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet (továbbiakban: együttes rendelet) határozta meg. Az együttes rendelet 9. § (1)-(2) bekezdése szerint a megfelelőség igazolása a szállító feladata a termékre vonatkozó, jóváhagyott műszaki specifikáció alapján. Az együttes rendelet 4. § szerint jóváhagyott műszaki specifikáció a magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány, az európai műszaki engedély (a továbbiakban: ETA), és az építőipari műszaki engedély (a továbbiakban: ÉME). A füstgátló csappantyúra, a füstzsalura van honosított harmonizált szabvány, az **MSZ EN 12101-8** (Füst- és hőszabályozó rendszerek. 8. rész: Füstelszívó csappantyúk, megjelenés dátuma: 2011.09.01) honosított harmonizált szabvány, mely alapján a forgalmazás, beépítés feltétele a **megfelelőségi tanúsítvány** (1-es módoszat) volt:

Ttv. 13. § (1) Forgalomba hozni, forgalmazni, beépíteni, használni és készenlétben tartani csak megfelelőségi igazolással rendelkező építési terméket, tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező tűzoltó-technikai terméket, tűz- vagy robbanásveszélyes készüléket, gépet, berendezést (a továbbiakban együtt: termék) lehet.

Együttes rendelet 3. § (1) Forgalomba hozni (továbbforgalmazni) vagy beépíteni csak megfelelőség igazolással rendelkező, építési célra alkalmas építési terméket szabad.

4. § A megfelelőség igazolási eljárás alapját a következő jóváhagyott műszaki specifikációk képezik: a) magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány;

9. § (1) A szállító feladata a termékre előírt megfelelőség igazolási eljárás lefolytatása, valamint az eljárás eredményeként kiállított megfelelőség igazolásnak (megfelelőségi tanúsítvány vagy szállítói megfelelőségi nyilatkozat) a termékhez való csatolása.

(6) A megfelelőség igazolás másolatát a szállító köteles a felhasználónak és az ellenőrzésre jogosult szervezeteknek átadni.

4. számú melléklet Műszaki specifikációknak való megfelelés igazolása

2. A megfelelőség igazolás módoszatai

Elsősorban a következő megfelelőség igazolási módoszatokat kell alkalmazni: i)

Megfelelőségi tanúsítvány (1)

A termék megfelelőségének igazolása egy kijelölt tanúsító szervezet által az alábbiak alapján:

a) A gyártó feladatai:

1. gyártásellenőrzés;

2. az üzemben vett mintáknak a gyártó által végzett további vizsgálata az előírt vizsgálati terv szerint.

b) A kijelölt tanúsító szervezet feladatai:

3. a termék első típusvizsgálata;

4. az üzem és a gyártásellenőrzés alapvizsgálata;
5. a gyártásellenőrzés folyamatos felügyelete, értékelése és jóváhagyása;
6. a műszaki specifikáció, illetve a 9. § (3) bekezdés által meghatározott esetekben, az üzemben, a kereskedelmi forgalomban vagy az építkezés helyszínén vett minták szűrőpróbaszerű vizsgálata. (1+)

A **2013. július 1. után** forgalomba hozott füstgátló csappantyú, füstszalu, mint építési termék esetében a forgalomba hozatalhoz, forgalmazáshoz, beépítéshez a Ttv. 13. § (1) bekezdése 2013. július 1-től hatályos előírása, az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (továbbiakban: EU rendelet), valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr1.) alapján, az EN 12101-8 honosított harmonizált szabvány alapján kiadott **teljesítménynyilatkozat** szükséges.

Ttv. 13. § (1) Építési terméket forgalomba hozni, forgalmazni akkor lehet, ha az a 305/2011/EU rendelet szerint forgalomba hozható. Beépítéskor az építési termék teljesítményét az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló jogszabályban meghatározott módon igazolni kell.

Kr1. 5. § (1) Az építési termék - a 7. §-ban felsorolt építési termékek kivételével - az építménybe akkor építhető be, ha termék teljesítményét

a) a harmonizált szabvány által, vagy európai műszaki értékeléssel szabályozott termékek esetében a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseinek megfelelően, vagy

b) a termékre vonatkozó harmonizált európai szabvány hiányában a (2) és (3) bekezdés szerinti teljesítménynyilatkozat igazolja.

EU rendelet 28. cikk (1) Az építési termékek teljesítménye állandóságának az alapvető jellemzőik tekintetében való értékelését és ellenőrzését az V. mellékletben meghatározott rendszerek valamelyikének megfelelően kell elvégezni.

V. Melléklet

1. A teljesítmény állandóságának értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszerek

1.2. 1. rendszer: A gyártó által az építési termék alapvető jellemzőinek tekintetében a következők alapján kiadott teljesítménynyilatkozat: a) a gyártó végzi:

i. az üzemi gyártásellenőrzést; ii. a gyárban vett mintáknak a gyártó által végzett további vizsgálatát a meghatározott vizsgálati terv szerint;

b) a bejelentett terméktanúsító szerv a termék teljesítménye állandóságának tanúsítványát a következők alapján adja ki:

i. a terméktípus meghatározása típusvizsgálat (ideértve a mintavételt is), típusszámítás, táblázatba foglalt értékek vagy a termék leíró dokumentációja alapján; ii. a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata; iii. az üzemi gyártásellenőrzés folyamatos felügyelete, vizsgálata és értékelése.

A **2013. július 1. után beépített, de még 2013. július 1. előtt legyártott, forgalomba hozott** füstgátló csappantyú, füstszalu megfelelősége, teljesítménye, még a 2013. július 1. előtt hatályos jogszabályoknak megfelelően megfelelőségi tanúsítvánnyal igazolható.

Amennyiben az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet (a továbbiakban: OTSZ) a szabványon felüli követelményt határoz meg a teljesítménynyilatkozatnak azt az információt is tartalmaznia kell, melyet a gyártónak alá kell tudnia támasztania.

***Kr1. 3. § (3)** Ahol jogszabály az építési termékkel szemben követelményt állapít meg, ott az építési termék beépíthetőségének feltétele, hogy a teljesítménynyilatkozat tartalmazza a követelménynek való megfelelést igazoló termékjellemzőt.*

A füstszalu, az MSZ EN 12101-8 honosított harmonizált szabvány alapján besorolható a füstgátló csappantyúk („füstszabályozó csappantyúk”) fogalmába és teljesítmény állandóságát, megfelelőségét a szabvány szerint kell igazolni.

Az MSZ EN 12101-8 szabvány 3.21 pontja szerint a „füstszabályozó csappantyú” (smoke control damper) egy olyan automatikusan vagy kézzel működő berendezés, amely működési helyzetbe nyílik vagy záródik és szabályozza a csatornába, csatornából vagy a csatornában áramló füst és forró égésgázok áramlását. A szabvány alkalmazási területe szerint (1. pont 3. bekezdés), a „füstszabályozó csappantyúk” telepíthetők fal, padló, mennyezet/tető elemekbe vagy azok felületére is.